

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Decisio CXXIX. De Juvene, carnis vitio nimiùm quantum dedito, votum
castitatis perpetuæ emittente, ac postea ad Matrimonium aspirante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

TITULUS VI.

Qui Clerici vel Voventes Matrimonium contrahere possunt.

DECISIO CXXIX.

De Juvene carnis vitio nimium quantum dedito, votum castitatis perpetuae emittente, ac postea ad Matrimonium aspirante.

A Mandus Juvenis egregiorum quidem talentorum, sed vitio carnis a puero immersus, eique singulis ferè diebus una alterave vice succumbens, serio emendationem anhelabat: quare ut petulanti carni frenum inijceret, suumque propositum firmiter redderet ad evitandam æternam perniciem nemine

consulto, optima tamen mente, votum castitatis perpetuae edidit. Profuit quidem aliquamdiu hoc remedium, sed intra breve tempus ob plurium annorum habitum & inveteratam consuetudinem incidit rursus non solum in antiquas gravissimas tentationes, verum etiam in tot peccata, jam duplicata propter votum, in quot ante prolapsus

fuerat. Unde, cum perpenderet, se vix unquam, & ne vix quidem, ex hoc luto emerfurum, nisi commune remediū concupiscentiæ, Matrimonium nempe, elegerit, de emendatione constanti ac salute sua propè desperans statuit Matrimonium contrahere, quod sibi adeò necessarium videbatur. Ne autem in re ancipiti impingeret votique Religionem læderet, clam & sub sola virum, quem credebat esse pe-

ritum, prudentem, & probum, duo interrogavit. 1. an votum castitatis à tam fragili ac in Venerem adeò propenso emissum valcat? 2. an hoc votum sit reservatum Pontifici, ita ut ab inferiori dispensationem sperare nequeat?

✻ (o) ✻

QUÆSTIO I.

An votum castitatis ab Amando adeò fragili ac in Venerem propenso emissum valuerit?

Amando patrocinantur, votum hoc pro invalido habentes, multi nec exigua notæ Doctores, uti Quintanadvennas *Singular.* 11, 9. *Sing.* 12. Bonac. 10. 2. d. 4. q. 2. p. 1. n. 21, 26. Trullench. Ledelma, Martin, de S. Josepho, Leander apud Diana p. 10. 11. *resolut.* 47. & alij apud Gobat *11. n. 271.* & apud Moya in *Sel. qq. 10. 1. 11. 2. q. 1. §. 1.* item apud Sim. Karchne, in *dissert. de actib. hum. dissert. 1. art. 2. §. 18.* qui tres, nempe Gobat,

Moya, Karchne, uti & P. Burghaber *cent. 1. cas. 66.* hanc sententiam pro verè probabili agnoscunt, licet alteram communiorem & probabiliorem esse censeant. Nec destituuntur bonis Rationibus, quarum 1. est. Votum ex essentia sua debet esse de meliore bono, ut tenent omnes cum S. Thoma: sed votum Amandi in his circumstantijs editum non est de meliori bono, cum ipsi longè melius sit Matrimonium, quàm status cœlebs & obligati o ad
Bbb 3 con-

continentiam, cui toties in tanta fragilitate contravenit expositus propinquo periculo vel etiam proximo innumera peccata luxuriæ, & itante voto etiam sacrilegii perpetrandi: ergo hoc votum non est validum: imò, etsi permitteretur esse validum, tamen Amandus, cum Matrimonium melius sibi esse ac salubrius videat, propria auctoritate votum commutare, ac ad Matrimonium transire poterit. 2. Votum ineundi Matrimonium ab illo editum, qui ob stimulos carnis est in perpetuo periculo graviter labendi, valet & est de meliori bono, ut docet Sanch. l. 1. de Matrim. d. 4. n. 7. Cajet. Bellarm. Navar. Henric. Molin. Azor. Suar. Laym. & alii plurimi tum apud Sanch. tum apud Moya n. 10. ergo votum castitatis à tam fragili emissum non valet, nec est de meliori bono; cum impossibile sit, ut duo opposita simul sint de meliori bono. 3. Non valet votum castitatis, vel potius cessat obligare, si valuit, quod quis in adolescentia emisit, dum nondum magnas ac difficiles carnis tentationes expertus est, postea vero ita agitatur stimulis carnis, ut passim succumbat, ut iterum tenent plurimi cum Bonac. & Ledes. eò quod omnis promissio, consequenter & votum, habeat conditionem imbitam, nisi circumstantiæ ita mutantur, ut res promissa desinat esse de meliori bono, aut tanta se

prodat successu temporis difficultas, ut, si fuisset cognita tempore promissionis vel voti facti, promissio vel votum non fuisset factum: ergo nec valet votum, nec obligare incipit, ubi tempore voti editi jam adsunt illæ circumstantiæ & difficultates, ut res promissa non sit de meliori bono ob periculum innumera peccata prolabendi manifestum; quod enim facit, ut obligatio voti cesset, facere quoque potest, ut nunquam incipiat, imò hoc magis, quia in priori casu obligatio jam erat in quasi-possessione, non autem in posteriori. 4. Votum de re moraliter impossibile, vel cuius observatio moraliter est impossibilis, non est validum, quia votum est lex privata, adeoque exigat objectum moraliter possibile, sicut lex publica; nemo enim potest ad impossibile obligari. 6. de R. J. in 6. sed observatio voti tam fragili & in Venerem tam propenso, ut identidem labatur, moraliter est impossibilis; nam teste Gobat. n. 11. *Titul. Exper. n. 27.* moraliter impossibile censetur illud, quod observari aut fieri nequit viribus naturalibus nisi difficillimè, vel cum viribus supernaturalibus ordinariis, nisi nempe Deus det auxilia prorsus extraordinaria & singularia, quæ tamen nec Amandus sperare potest, nec Deus dare tenetur.

Quamvis autem hæc talia esse non diffitear, ut tam ab auctoritate quam

quàm ex rationibus intrinsecis verè fiat ac sit probabile, votum ab Amando emissum non valuisse, dixi tamen Amando, me sentire cum opposita sententia, quæ sicut est sine controversia communior, uti nec Adversarii negant. Imò Palao m. 3. r. 15. d. 1. pu. 8. n. 14. eam velut indubitam apud DD. supponit, licet ego hanc certitudinem non deprehenderim. Ita quoque est probabilior & tutior; id quod rogatus consilium attendere debet, permittit interim libertate interroganti, utrum malit sequi probabiliora & tutiora suadentem, quam aliorum opinionem verè & practice probabilem. Probavi 1. sic: quancumque constat, aliquem actum, contractum &c. esse factum, tandiu pro ejus valore præsumitur, quamdiu nullitas non fuerit probata: sed ab Amando, suæ fragilitatis conscio, edirum esse votum castitatis constat, & est in confesso: ergo præsumitur pro ejus valore, & habetur votum pro valido, quamdiu nullitas non fuerit probata: atqui per argumenta paulò ante adducta nondum fuit satis probata nullitas, ut videbimus: ergo. 2. Pro valore talis voti stat praxis & sensus Ecclesiæ, atque DD. communis; nam Ecclesiæ solet in hujusmodi votis dispensare, vel potius ea commutare, & quidem in opera alia satis difficilia, ut patet ex formulis dispensationum Curie Romanæ apud Mar-

cum Paulum Leonem in Praxi ad litteras majoris Penitentiarii: ergo Ecclesiæ censet, hujusmodi vota esse valida: nec credo, ait Sanch. qui l. 7. de Matrim. d. 11. n. 9. & in l. 4. in De cal. c. 8. n. 9. hanc tradit sententiam, virum aliquem doctum ac pium avsum fuisse hunc ab obligatione sui voti eximere, quia communiter in voventium potestate est tentationes & pericula proxima devitare, vitando occasiones & otium, exercendo se in jejuniis & orationibus &c. quod si facere nolint, sibi, non rei difficultati, impudent. Jam

3. ad objecta. Ad 1. *N. Min.* imprimis enim certum est, quòd absolute ac in se melius sit castitatem servare, quò tendit votum, quàm non servare, & quòd perfectior sit status cœlibatûs, quàm matrimonialis: quin & respectu voventis melior est castitas, quàm res illi opposita, vel castitatis impeditiva, ut est Matrimonium, præsertim ubi castitas est votò promissa; partim quia, si adhibeat alia remedia, à Matrimonio distincta, maxime sollicitas ad Deum preces, corporis mortificationes, debitam sensuum custodiam &c. non solum evitabit frequentiores lapsus, sed etiam ingens meritum & incomparabiliter majus colliget apud Deum servando castitatem, quàm ineundo Matrimonium; Deus enim facienti, quod est in se, non denegat gratiam, & facit etiam cum tentatione pro-

ventum, ut loquitur Apostolus, adeoque tali in Venerem adeo proclivi Matrimonium non est melius absolute, sed solum sub conditione & suppositione, quod aliis mediis, orationis, poenitentiae &c. uti nolit: partim quia vovens duplici modo considerari potest 1. ut est persona singularis, in qua consideratione forsitan ipsi melior ac salubrior esse posset status Matrimonii quam continentiae. 2. ut est pars communitatis Ecclesiae, & prout bonum vel malum Ecclesiae etiam bonum & malum est ipse, & in hac consideratione voventi, sicut Ecclesiae, melior est status continentiae, quamdiu Superior cum ipso non dispensaverit in voto, quia Ecclesiae ex huiusmodi continentia & operibus valde meritoriis magna utilitas, & ingens ornamentum accedit, atque Deo major gloria: & ex adverso, si voventi propria auctoritate permissum esset ob frequentia carnis peccata commutare votum, eoque sublato ad nuptias transire, multa mala & scandala in Ecclesia facile oriri possent, quae ad quemlibet, velut ad Ecclesiae membrum, etiam redundarent; nam depravata cupiditas plurimos falleret, ut putarent, se non posse, quod nolunt, eisque justam adesse causam convolandi ad nuptias persuaderet. Ex eo, quod voventi, ut est persona singularis, magis expediat forte Matrimonium, non inferitur, post

editum votum sibi licitum esse Matrimonium sine dispensatione; sicut ex eo, quod voluntaria seminis effusio, quam vocant pollutionem, cedere possit in alicujus privati bonum, v. g. ad sanitatem corporis, non sequitur ei licitum esse; eod quod toti communitati humanae ingentia ex tali voluntaria effusione semel permessa sequerentur mala, ac statum aperiretur ostium incontinentiae, mollésque & in hanc turpitudinem proclives facile sibi persuaderent, adesse justam causam seminis effundendi.

Ad 2. *Dist. Ant.* *Votum incendi Matrimonium* à valde propenso in peccata carnis editum valet sub conditione & hypothese, quod vovens nolit adhibere alia media ad continenter vivendum, v. g. orationes ferventes, debitas cautelas, mortificationis opera &c. ad quae non tenetur, qui castitatem non vovit. *C. Antea.* valet absolute & simpliciter. *N. Ant.* si enim velit (qui castitatem jam vovit, uti noster Amandus, et iam tenetur) alia media ad vivendum caste in coelibatu sufficientia adhibere, votum incendi Matrimonium non valet, quia non est de meliori bono in hac hypothese, sed impeditivum melioris boni & perfectioris, Deoque gratioris status, nempe coelibatus & continentiae. Igitur utrumque, tam Matrimonium quam coelibatus, in homine tam fragili potest esse de meliori

ori bono, illud ex hypothesi, quod
voventis nolit adhibere alia media
quam Matrimonium ad vitanda
peccata, iste autem per se & absolute
: dein respectu illius, qui jam
edidit votum castitatis, status continen-
tiae & coelibatus unice est de
meliori bono, quia vi voti tenetur
(nisi obtineat dispensationem) ad-
hibere alia media à Matrimonio dis-
tincta ad observandam continen-
tiam, quæ secundum se, & etiam
respectu hujus voventis, quatenus
est membrum Ecclesiae & Christia-
nitatis, est melior quam Matri-
monium. Et hinc Confessarius,
si interrogetur à tam proclivi in
Venerem, solum tunc potest pru-
denter suadere Matrimonium,
quando ex una parte interrogans
non habet votum castitatis, ex al-
tera verò non vult preces & alia
opportuna remedia servandi continen-
tiam adhibere: si verò Con-
fessarius in eo, qui vovit jam casti-
tatem,clare advertat, quod non
sit adhibiturus preces & similia re-
media, interrogantem non pro-
nuntiet liberum à voto, sed suade-
at ut dispensationem petat. Cæ-
terum valet quoque votum Matri-
monii, quod per accidens respectu
alicujus est sub præcepto, ut si per
Matrimonium possit procurari vel
stabiliri pax inter Christianos
Principes, aut mala publica averti,
item si quis darà Matrimonii fide
puellam corrumpit vel imprægnavit
(*R. P. Pichler Decis. T. 2.*)

&c. quia observatio præcepti utiq;
melior est, quam executio consi-
lii.

Ad 3. N. Antec. quia votum
liberè in adolescentia, ubi tamen
jam adfuit plenus rationis usus, e-
ditum est in possessione, &, licet
esset dubium, an voventis, si præ-
vidisset tantas difficultates, votum
edidisset, item an propterea non
cessaverit obligatio voti, tamen
pro voto standum esset, quia me-
lior est conditio possidentis, nem-
pe Dei, cui per votum jam est jus
quæsitum. Neque per hoc, quod
supervenerint graves tentationes,
observatio voti facta est moraliter
impossibilis, aut non de meliori
bono, uti dictum de eo, qui actua-
liter tentationes expertus tamen
vovit castitatem. Dein promissio-
nes hominibus factæ non cessant
nec obligare desinunt propter quas-
cunque mutatas notabiliter circum-
stantias, & supervenientes difficul-
tates, quæ si fuissent prævisæ, po-
tuissent detertere à promittendo,
sed debent esse tales difficultates,
quæ à promittente superari neque-
unt, & quemvis cordatum com-
muniter censetur absterrituræ fuisse
à promittendo: ergo nec voti
obligatio desinit propter graves dif-
ficultates supervenientes, uti sunt
graves tentationes carnis, præser-
tim cum hæ aliquo modo possint
ac soleant prævideri, ac insuper ali-
is mediis, uti est servens oratio,
fuga

C c c

fuga

fuga otij &c. superari adjuvante Dei gratia, quæ non deficit, & spe futuri præmij animante. Difficultas notabilis superveniens non tam se tenet ex parte rei promissæ, quam ex prava voventis inclinatione, vim sibi aliquam inferre non volentis. Denique hoc argumentum probaret, etiam Matrimonium non amplius ligare, si notabilis difficultas, prius non prævisa, superveniat; v. g. perpetua infirmitas aut impotentia conjugis, fuga vel pessima vita mariti &c. Item cessare votum Castitatis, à Religioso, vel à Subdiacono emissum, si postea gravissimis pulsantur tentationibus, quod nemo Catholicus dixerit.

Ad 4. quod rursus probaret nimum, nempe non obligare votum Castitatis à Religioso vel Subdiacono valde in Venerem propensio emissum, vel si graves tentationes superveniant; item Matrimum

nij vinculum cessare propter difficultatem valde gravem supervenientem. Dein *N. Min.* vel *diff.* moraliter est impossibilis, si vovens nolit adhibere alia remedia naturalia, & supernaturalia, ad continentiam servandam proficua & necessaria. *C. Min.* si ea velit serio adhibere, sicuti ad id tenetur post votum, nisi impetret dispensationem. *N. Min.* Deus certo dabit gratias congruas, si sollicitè & constanter implorebitur, si debite cautelæ adhibeantur &c. ita ut successu temporis observatio continentie non solum possibilis & facilis, sed etiam suavis & jucunda efficiatur. Experti sunt plures. Experiatur & Amandus. Verum is animò concidit, & dispensationem in suo voto anhelat.

Quare sit

✽ (o) ✽

QUÆSTIO II.

An hoc votum Amandi sit reservatum Pontifici, ita ut ab inferiori dispensari vel commutari nequeat?

Re-

Respondi breviter, non esse reservatum, ex hoc præcipue fundamento: nullum votum, de cuius valore habetur morale dubium, siue Juris siue facti, siue positivum siue negativum, censetur esse reservatum. Suar. 10. 2. de Relig. 17. de Votis l. 6. c. 26. n. 6. Sanch. Moya & alii communissime, eò quòd reservatio sit odiosa, consequenter restringenda ad vota, quæ sunt certa. Et ad quid serviat reservatio voti, si dubia sit & negari possit ejus existentia? Sed votum Amandi in his circumstantiis editum non est certum, sed dubii valoris, quia valorem negant graves DD. ex argumentis gravibus & verè probabilibus, ita ut probabilitas tam extrinseca quàm intrinseca hujus sententiæ, valorem negantis, negari non possit. *Confirmatur.* Peccata dubia non cadunt sub reservationem, ita ut inferior ab ijs absolvere nequeat: ergo nec vota dubia, seu dubij valoris, cadunt sub reservationem, ita ut inferior in ijs dispensare nequeat. Extendit se Responsio hæc etiam ad votum castitatis certò validum ab initio, cujus tamen perseverantia redditur dubia propter supervenientes gravissimas tentationes priùs non prævisas, quia sententia, quæ hujusmodi votum simplex castitatis cessare, & non amplius obligare post mutatas tam notabiliter circumstantias docet, est pariter verè probabilis (quamvis ego non teneam) consequenter perseverantia

voti redditur dubia, & obligatio illius definit esse certa.

Sed penes quem est potestas dispensandi in hoc voto? 3. 1. penes Episcopum proprium voventis quoad utrumque forum, in & externum. c. 1. c. 7. de Voto. Extrav. 5. de pœnit. int. comm. 3. 2. pro foro interno etiam Religiosi Mendicantes, quibus sui Superiores hanc potestatem non restringunt, vi suorum privilegiorum ab Innoc. VIII. Eugen. IV. Martino V. Paulo III. Gregor. XIII. ipsis concessorum, vi quorum hi Regulares possunt dispensare aut commutare omnia vota, quæ potest Episcopus jure ordinario. Notandum tamen, quòd nec Episcopus, nec Religiosi Mendicantes, vel aliter privilegiati dispensare debeant simpliciter & sine adjecta commutatione in alia opera pia, saltem minora & faciliora, v. g. in unum vel alterum *Pater & ave* singulis diebus, & in unam simul vel alteram Confessionem singulis annis faciendam &c. partim quia Curia Romana id observat in suis dispensationibus, partim quia fortassis causa non est sufficiens ad meram dispensationem, qua tollitur votum absque substitutione alterius pij operis; & hinc, quò minor apparet causa dispensandi, eò majus substituatur aliud opus meritorium. Causa justa dispensandi vel commutandi in nostro casu ab omnibus agnoscitur esse periculum labendi in gravia & multa peccata incontinentiæ & sacrilegij. Ccc 2 TI.